

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginae
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Implorationis Brachii Sæcularis. Form. IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

ce Ecclesiastico interrogari: imò, & torqueri, ut bene textum prædictum declarando, probat Barbof. *supra eodem num.* 13. & 14.

Implorationis Brachii Sæcularis.

FORMULA IX.

SUMMARIUM.

1 Imploratio brachii seu auxilii est remedium juridicum.

- 2 Imploratio brachii est remedium ordinarium & nu. 3.
- 4 Remedia Concilii præcedunt Brachii implorationem.
- 5 Judex laicus requisitus debet exequi sententiam Judicis Ecclesiastici absque judicati cognitione, præsertim in delictis Ecclesiasticis, & nu. 6.
- 7 Judex laicus si requisitus brachium denegat, potest remedio excommunicationis compelli.
- 8 Imploratio brachii est scripto faciendacum urbanitate absque censurarum comminatione.

NN. Judici Sæculari Ordinario loci N. nec non Fiscali, Actuario, aliisque Officialibus d. Curia.

NOTUM facimus, & significamus, qualiter N.N. fuit in nostro Tribunali de crimine concubinatorum accusatus, & legitimis probationibus de eo convictus, & culpabilis repertus, & quia canonicè monitus N. Concubinam ejicere recusavit, & renuit, fuit deinde per nos publicè cum Cedulorum affixione excommunicatus. Verum quia adhuc post... censuras sustinet, indurato corde in luxuriæ cœno foedè demersus respiscere contemnit, & obedire detrectat: nè tam gravissimi peccati scandalum offendiculum fidelibus præstet: ideo *vestrum auxilium, & brachium* per præsentem imploramus: *ut statim* receptis præsentibus, & postquam per Promotorem nostrum Fiscalem fueritis requisiti, d. N. Concubinarium omnibus juris, & facti remediis, cogatis & compellatis ad ejiciendam d. Concubinam, ab eaque, & prava consuetudine sejungendum, & mandatis nostris; imò verius Ecclesiæ parendum, dictam verò Concubinam extra Civitatem, & districtum ejiciatis, quod vos promptè exequi debere volumus, & speramus; quia bonum publicum ita exigit. Sin minus quatenus brachium vestrum & auxilium præstare ad id renuatis (quod non credimus) *juris remediis* ad illud præstandum utemur. Datum.....

N. Vicar. General. N.

N. Cancellarius

Alia.

N.N. Judici &c.

NOTUM facimus, & significamus, qualiter in nostro Tribunali accusatus, processatus, & fer. fer. convictus fuit de crimine usurpationis bonorum

rum... Ecclesie N. N. laicus loci N. qui monitus ad relaxandum d. bona usurpata absque ullo titulo, renuit obedire: Unde cum esset excommunicatione Papæ reservata ligatus: fuit per nos Cedulonibus publicè denunciatus, & deinde parere derectans aggravatus, & reaggravatus. Verum quia censuris neglectis, in illis... ad hinc mensibus cum magno populi scandalo infortescit, ideò vestrum auxilium, & brachium imploramus; ut statim receptis presentibus, & postquam pro parte Promotoris nostri Fiscalis fueritis requisiti, illum omnibus juris, & facti remediis cogatis, & compellatis ad dimittendum favore d. Ecclesie supradicta bona una cum fructibus: quod vos exequi promptè debere volumus, & speramus &c. (ut supra.)

N. Vicar. General.

N. Cancellarius.

Alia.

N. Judici Sæculari Ordinario &c.

NOVERITIS, quod constructo Processu in nostro Tribunali ad instantiam Officialium Montis Pietatis N. contra N. pro redditione rationis administrationis d. Montis, fuit dictus N. repertus, & per sententiam condemnatus debitor in summa scutorum .... & cum à sententia non appellasset, causam remansisse desertam, & in iudicatum transactam pronunciatum fuisset, expeditum fuit contra eundem mandatum executivum pro dicta summa, quod attempta Debitoris versutia, & latitatione, nunquam exequi adhuc potuit: ideoque ne locus Pius majora damna sentiat, vestrum auxilium, & brachium imploramus, ut statim receptis presentibus, & pro parte Officialium Montis fueritis requisiti, prædictum mandatum, per personæ, & pignorum captionem exequi omninò curetis & faciatis, &c. (ut supra.)

Vicar. General. N.

N. Cancellarius.

ADNOTATIONES.

1. **VESTRUM AUXILIUM, ET BRACHIUM IMPLORAMUS.**
Imploratio auxilii, quod brachium vocant sæculare, est remedium juridicum, quo utraque potestas Ecclesiastica, & sæcularis, se invicem adjuvare debent *cap. nec licuit 4. distinct. 17. cap. petimus 19. II. quæst. 1. cap. 1. de Offic. Ordin. cap. periculoso §. final. de stat. regular. in 6. Concil. Trident. capit. 8. sess. 24. de re-*

format. & capit. 5. sess. 25. de regular.
2. Olim hoc remedium fuit subsidiarium quod non adhibebatur, nisi prius contra reum, seu victum inflictis censuris, & aliisque contemptis: at hodie quia ab executione reali, & personali est inchoandum ut mandat Concil. Trid. *cap. 3. sess. 25. de reformat.* effectum fuit remedium ordinarium quoties Judex Ecclesiasticus per suos Ministros exequi non potest suas sententias, cum ad excommunicationem procedat non possit nisi in subsidiū, ut plene probat
Fa-

Fagnan. in cap. pervenit num. 31. & seqq. de offic. Ord.

3. Et quamvis non desint pluries DD. qui tenent, quod etiam hodie sit remedium ultimum, & subsidiarium, & quod Judex Ecclesiasticus eo uti non debeat, nisi prius adhibitis censuris, prout sunt Ricc. in prax. part. 1. resolut. 292. Barbof. in dict. cap. 1. n. 8. de Offic. Ordin. Pignatell. consult. 5. n. 66. tom. 5. & alii plures ab eis allegati nihilominus verior, & in praxi communior sententia est, quod possit implorari, quoties Judex Ecclesiasticus prudenter agnoscit pro executione suæ sententiæ illo infligere absq; eo quod contra reum præcesserint Censuræ Fagnan. in dict. e. pervenit de adulter. n. 32. & in cap. licet de penit. n. 27. Guazzin. Jun. ad defens. anim. lib. 2. defens. 1. c. 12. n. 63. Pignatell. sibi contrarius consult. 174. n. 6. 10. 1. & consultat. 32. n. 2. 1. tom. 7. ubi firmant, invocationem brachii Sæcularis esse Episcopis arbitriam, & hanc Sententiam tanquam consonam dispositioni Concilii tenendam esse monet Romaguer. in Glos. ad Synod. Gerund. lib. 5. tit. 10. c. 9. n. 2. 1. ubi plures cumulat.

4. Nihilque refert quod hic in primis duabus dotis formulis præcedant Censuræ, quia cum delicta in illis expressa, & exemplificata Censuris feriantur, opus fuit ostendere remedium Concilii præcessisse brachii implorationem. In tertia autem formula, in qua casus indifferens enunciatur, brachium imploratur cum sola causæ impulsivæ expressione.

5. **UT STATIM.** Judex laicus requisitus pro executione sententiæ Judicis Ecclesiastici, exequi tenetur, nec de viribus Sententiæ cognoscere potest quia est mensus Exequutor, ut dicit Sperell. dec. 8. n. 52. Bellett. disq. Cleric. tit. de favor. Cleric. real. §. 5. num. 57. quoties tamen Judex Ecclesiasticus in imploratione brachii fidem facit (prout in formulis) de forma judiciali servata; & de viribus sententiæ: ut bene distinguit Innoc. in cap. 1. de offic. jud. Ordin. nu. 2. ibi -- Item in aliis Episcopis si unus Episcopus ferat sententiam, alius non exequatur si scit eam injustam, quia in bono tantum debet suum auxilium impendere: & intelligitur hoc, quando sine judicio petit aliquem laici per Regem, & Monacelli Form. Parr II.

injustè; nam si judicium condemnatum peccat castigari per Regem, facere debet hoc, & est excommunicandus, nisi faciat, & concordat Guazz. ubi supra dict. cap. 12. n. 63. Vulpin. succ. Farinacc. part. 10. quæst. 67. nu. 13. ubi hæc habet -- Quinimo Judex Sæcularis exequi tenetur, nisi videat notorie injustam sententiam, & in totum nullam, & de nullitate apparet in promptu, veluti si esset lata sine jurisdictione, juris ordine non servato, seu pendente appellatione, quamvis rationabilis sit, & verius, quod quoadocunque fuerit requisitus impartiri debeat.

6. Quæ præsertim verissima sunt in delictis, & causis Ecclesiasticis contra Clericos, & Regulares; vel quando Judices requirentes, & requisiti sunt sub eodem Principe, ut advertit Ricc. collect. 1990. vers. secund. Guazzin. ad def. reor. defens. 1. cap. 16. n. 9. & magis certa in causis fidei, in quibus Judex laicus requisitus, brachium impartiri debet, etiam si sibi constaret sententiam injustam esse, ut monet Guazzin. ibid. defens. 38. c. 4. n. 2. quia sub quocumque prætextu etiam violentiæ nunquam cognoscit de pertinentibus ad forum Sancti Officii Caren. de Offic. inquis. part. 2. tit. 2. de Hæretic. pœnis §. Sexto num. 44. Genuen. prax. c. 43. n. 2. in fin. Vulpin. succ. Farinacc. par. 19. quæst. 186. §. 9. Pirhing. in jus Can. lib. 5. tit. 7. n. 127. & seqq. & est communis opinio.

7. **JURIS REMEDIIS.** Judex laicus, qui requisitus auxilium, seu Brachium Judicis Ecclesiastico denegaret, posset de jure remedio Excommunicationis compelli per text. in cap. Principes, & c. administratores 23. quæst. 5. c. 2. de maled. Menoch. de arbitr. lib. 2. cas. 452. num. 4. Barbof. de Offic. Episcop. allegat. 107. n. 25. Guazzin. loco supra allegat. ad defens. animar. dict. cap. 12. dict. n. 63. Gallemart. collect. in Concil. Trident. ad cap. 8. sess. 24. de reformation. remiss. vers. ultimo. Glos. fin. in cap. 1. de Cleric. excommunicat. disposit. Pirhing. in jus Canon. lib. 6. tit. 27. num. 2. in fin. & passim alibi apud alios quos congerunt Bellett. disq. Cleric. tit. de favor. real. Cleric. §. 5. nu. 51. Panimoll. dec. 12. annot. 3. num. 50.

8. Verum Censuræ non sunt Judici laico in ipsa brachii imploratione comminanda,

Q dæ,

da, quia est requirendus cum urbanitate & ideo dicitur *imploratio*; Si enim actus requisitionis talem comminationem contineret expressam, potius illum offenderet, quam rogaret, cum contumaciam in eum praesumptam induceret, antequam veram per denegationem incurreret. Undem formulam implorationis Brachii Saecularis, quam affert Pellegrin. *in prax. Vicarior.* & alias huiusmodi, quae Censurarum comminationem habent, in praxi adhibendas non esse censeo, tanquam juri non consonans: nisi brachium imploraretur adversus haereticos, vel in alio casu gravissimo, qui respiceret bonum Universitatis, & nisi citò reus caperetur, bonum Universitatis periret. Ceterum in aliis causis, tam Civilibus, quam Criminalibus venit Judex Laicus prius cum urbanitate, ut dici requirendus, & advertit etiam Romaguer. loco supra citato (scripto tamen, & judicialiter, ut possit de illius contumacia, & denegatione apparere), & quatenus exequi sententiam denegat, per actum separatam monendus erit addicendum causam quare non debeat excommunicari, cum praefixione termini.

Litterarum Subsidualium, seu requisitoriarum.

FORMULA X.

SUMMARIUM.

- 1 Litterae requisitoriae seu Subsidiales sunt adhibendae quoties executio iudicati committitur extra Territorium iudicantis, & non.
- 2 Judex laicus non potest prohibere, quod Episcopus in sua Diocesi, non possit uti familia armata fori Saecularis sine sua licentia. ibi.
- 3 Archiepiscopus in actibus fori contrarios non exercet jurisdictionem in subditos suffraganei sine requisitione.
- Episcopus suffraganeus renuens eum qui contra subditos mandata Archiepiscopi potest censuris compelli. ibi.
- 4 Archiepisc. in causis appellationum exequitur mandata in Diocesi suffraganei absque ulla requisitione.
- 5 Delegatus Papae non habet limitatum territorium, & ideo exercet jurisdictiones contra impediens ubique absque requisitione Diocesani.

N. N. Judici Ordinario loci N.

Cum nuper in hac Curia Episcopali N. contra N. de crimine... processatum, & iudicis gravatum, & ad instantiam Promotoris Fiscalis, & instigatoris, a nobis relaxatum fuerit mandatum de capiendo, & exequi non potuerit ex quo fugam arripuit, & modo, ut audivimus in jurisdictionibus vestrae locis (ubi se tutum reddere existimat) reperiat, ne delicta remaneat impunita, in subsidium justitiae per praesentes Dominationem vestram hortamur, & deprecamur, ut mandatum praedictum ad instantiam Procuratoris nostri Fiscalis seu &c. per littores vestros contra dictum N. personaliter exequi permittatis, imò mandato vestro familiam armatam accommodando faciatis, & in fortis nostrae Curiae captum reducere committatis: certificantes, quod ad jurisdictionem, & curiam vestram in similibus coadjuvandam semper parati erimus &c. Datum &c.

N. Episcopus N. (sive Vic. Gen.)

N. Cancellarius. AD